

ÅRSKURSUS 2010

10

Program 15.-17. april · Bella Center

ÅRSKURSUS 2010

Indholdsfortegnelse

Velkomst ved formand Susanne Andersen	3
Årkursus 2010	4
Program torsdag 15. april	6
Program fredag 16. april	10
Program lørdag 17. april	16
ENDO hands-on, FDI kongresrejse, Specielt program for 50+ og TUGs generalforsamling	20
Kursusgivere	21
Aktiviteter i Centerhallen	22
Det praktiske ...	25
Tilmeldingsblanket til Årskursus 2010 – Tandlæger	27
Tilmeldingsblanket til Årskursus 2010 – Tandplejere, klinikassistenter, tandteknikere og udstillere	29
Oversigt over Bella Center	31

Tandlægeforeningen forbeholder sig ret til programændringer.
Eftertryk af programmet er ikke tilladt uden særlig tilladelse.

Programmet for Årskursus er udarbejdet af
Tandlægeforeningen i samarbejde med Årskursuskollegiet.

Den praktiske tilrettelæggelse af arrangementet er
varetaget af Lis Kjær i samarbejde med Bella Center.

Grafisk tilrettelæggelse: Dan Eggert
Tryk: Litotryk København

Tandlægeforeningen | Amaliegade 17 | 1256 København K
Telefon 70 25 77 11 | Telefax 33 48 77 70 | E-mail: info@tandlaegeforeningen.dk | årskursus.dk

ÅRSKURSUSKOLLEGIET 2010

Hørsted
Caroline B.

Isidor
Flemming

Sloth-Lisbjerg
Freddie

Hovgaard
Hanne Mohr

Thomsen
Jan Frydensberg

Sander
Lone

Marker
Ole

Susanne Andersen
Formand for
Tandlægeforeningen

VELKOMMEN TIL ÅRSKURSUS 2010

Tandlægeforeningens Årskursuskollegium har igen gjort det "umulige" set med mine øjne – det har sammensat et program, som jeg synes overgår tidligere år. Årskursuskollegiet har gjort alt, hvad der har været muligt for at tilgodese dine og andres ønsker om en mere tidssvarende og fleksibel mulighed for efteruddannelse. Som bekendt har Tandlægeforeningen indført obligatorisk efteruddannelse. Det forpligter, og i 2010 kan vi tilbyde flere muligheder end før for at opnå 14 timers alsidig og relevant efteruddannelse. Vel at mærke til næsten samme pris som tidligere.

Vi ved, at færre og færre tandlæger per automatik tilmelder sig et samlet Årskursus. Derfor skal Årskursus i højere grad end før tilpasses individuelle behov, og der skal være flere kursusforløb, som er rettet mod hele tandplejeteamet. Også i år vil hver session være markeret med den målgruppe, som den er tiltænkt. Så kan du selv beslutte, hvordan du bedst sammensætter et program, som passer til dine egne og klinikens behov. Du vil opleve, at der over alle tre dage findes sessioner, som er rettet mod alle personalegrupper. Vi ønsker, at trenden fra Symposium breder sig til Årskursus – personalet går på kursus, når tandlægen også er på kursus.

Åbningsdagerne vil i år være med tidlig start torsdag og afslutning ved frokosttid lørdag. Om torsdagen har vi igen indarbejdet en regulær frokost, som rigtig mange har ønsket tilbage. Frokostpausen er på to timer både torsdag og fredag, så du kan nå at besøge Scandefa – eller tale med kolleger på Tandlægeforeningens stand i Centerhallen. Lørdag uddeles en frokostpose i udstillingsområdet i tidsrummet kl. 12.00-13.30.

Når vi taler om Scandefa, så sker der noget helt nyt i 2010, idet udstillingsområdet flytter til en større hal. I fremtiden skal udstillingen være i Hal C, hvor vi før spiste frokost – og vi er alle spændte på den dynamik en opbrydning vil give.

Tandlægeforeningen følger også med udviklingen, idet vi har fået to nye kursuslokaler i udstillingsområdet. Og vi indfører et helt nyt system for adgangskort, men det kan du læse mere om under "Årskursus 2010" i dette program.

Jeg håber, at du vil finde tid til komme om torsdagen og således være med til den officielle åbning med efterfølgende aktuel debat. Emnet skal være topaktuelt, og derfor vil jeg her ikke komme nærmere ind på det – men følg med i Tandlægebladet og på TDLNET, hvor vi informerer om emnet, når vi nærmer os Årskursus. Efter debatten har vi vores get-together-buffet og sociale samvær, som nu er blevet en tradition.

Tilbuddene inden for efteruddannelse er mange, og Tandlægeforeningen tager ikke kursisternes tillid for givet. Det er vigtigt for mig, at Årskursus bliver ved med at være et kvalificeret tilbud, som tandlæger og alle deres ansatte anser for at være en fast tilbagevendende del af deres efteruddannelse.

Det er en fornøjelse at byde dig velkommen til Tandlægeforeningens Årskursus 2010.

Susanne Andersen
Formand for Tandlægeforeningen

Årskursus 2010

Tandlægeforeningen betragter Årskursus som en af de vigtigste efteruddannelsesmuligheder i forhold til Foreningens obligatoriske efteruddannelse. Det er og skal forsat være stedet, hvor medlemmerne og alle ansatte i dansk tandpleje kan holde deres viden á jour på en nem og effektiv måde.

Igennem de sidste fire år har vi set en stigende tilslutning til konceptet "Årskursus", og vi oplever, at den "gamle dame" har fået fornyet styrke. De tiltag, som er iværksat for at opnå dette, har båret frugt, og ved at lytte til medlemmerne og satse lidt undervejs er det lykkedes.

Kurser til alle

Der skal være mulighed for, at klinikken kan deltage i kurser sammen, men udbuddet skal også give mulighed for, at I kan sprede jer over flere forskellige kursustilbud.

Dog skal der også være tid til at mødes med kolleger samt besøge Scandefa. Derfor har vi lagt lidt mere luft omkring frokosten både torsdag og fredag, hvilket har været et stort ønske. Lørdag prøver vi noget nyt – en frokostpose kan afhentes i udstillingsområdet i tidsrummet kl. 12.00-13.30.

Efteruddannelses timer på Årskursus

Ved deltagelse på Årskursus registres timetallet for obligatorisk efteruddannelse automatisk for medlemmer af Tandlægeforeningen. Torsdag max. 7 timer, fredag max. 6 timer og lørdag max. 3 timer.

Nyt navneskilt – med mange muligheder, hvis du opgiver mobilnummer

Som nævnt i indledningen afprøver vi i år et nyt navneskilt med mange muligheder. Vi har ikke brug for alle navneskiltets funktioner i 2010. Men på sigt skal vi kunne håndtere flere deltagere, hvilket vil afstedkomme udsolgte sessioner med de lokaler, der er til rådighed. Men allerede fra 2010 tilbyder vi at sende dig sms med informationer om, hvilke kurser du har tilmeldt dig, samt hvilke lokaler kurserne gennemføres i. Dette er dog kun muligt, hvis du husker at oplyse dit mobilnummer ved tilmeldingen og yderligere "checker ind", når du ankommer i Bella Center.

Kun én tilmelding hhv. formiddag og eftermiddag

Fra i år kan du ved tilmeldingen kun vælge én session formiddag og eftermiddag pr. dag. Denne procedure er nødvendig, for at vi kan håndtere pladsen i lokalerne. Du har dog mulighed for at ændre dit valg af session under Årskursus, såfremt der er plads i det pågældende lokale.

Om torsdagen er der særskilt tilmelding til åbnings-sessionen med efterfølgende get-together-buffet.

Mere faglighed om torsdagen

Vi forøger de faglige kurser om torsdagen efter ønske fra brugerne af Årskursus og kan med glæde tilbyde endnu mere spændende i 2010. Vi forsøger også at gentage udvalgte sessioner to gange. Det gør vi, fordi vi tit hører, at deltagerne på Årskursus har svært ved at vælge. Du vil finde mange af gentagelserne om lørdagen, og ofte er deltagelsen ikke så stor anden gang, hvilket giver bedre tid til flere spørgsmål.

Den officielle åbning

I lighed med tidligere år vil den formelle åbning blive efterfulgt af en aktuel åbningsdebat. Da vi er meget optaget af at finde det helt rigtige emne, kan vi ikke på nuværende tidspunkt (red. november 2009) fortælle, hvilket emne vi vælger i 2010. Men vi kan love dig, at debatten vil gå højt, og hvis du overhovedet kan afse tid, bør du ikke gå glib af denne debat. Følg med i Tandlægebladet, hvor vi omtaler åbningsdebattens emne senere i 2010.

Frokosten

Vi har gennem de sidste mange år ikke hørt noget negativt om frokosten – i modsætning til "gamle dage", hvor der var utilfredshed med alt lige fra betjening, ingen sild og snaps osv. Men "de gamle dage" kom desværre tilbage i 2009, og det var ikke godt. Vi oplevede, at frokosten ikke levede op til vores forventninger, og derfor har vi taget aktion på sagen med det samme. Vi har givet Bella Centret én chance for at gøre det bedre i 2010 – ellers dropper vi den obligatoriske frokost. Bella Center er indstillet på at yde det absolut bedste, og jeg håber på jeres opbakning til dette forsøg. I øvrigt kan vi oplyse, at frokostområdet flyttes tilbage til B-hallerne.

Scandefa

Fornylse er nøgleordet – Scandefa flytter til Hal C, hvor vi hidtil har spist frokost. Denne rokering giver mulighed for at udvide udstillingsområdet dels gulvarealet, dels i højden. I midten af området vil Bella Center opbygge en markedsplads.

Tandlægeforeningen får to nye auditorier i udstillingsområdet, og om lørdagen uddeles frokostposer i samme område til Årskursusdeltagerne.

Sundhedstjek under Årskursus

Som et tilbud har Tandlægeforeningen entreret med SundhedsDoktor, der vil være til stede i udstillingsområdet i frokostpauserne. Her kan du og dit personale få foretaget et basalt sundhedstjek.

Elektronisk evaluering

Vi har åbnet for en ny mulighed i Efteruddannelsen med vores elektroniske evaluering af kursusvirksomheden. Dette system blev taget i brug ved Symposium 2008 og siden brugt ved Årskursus 2009. Det har været en bragende succes med en stor svarprocent. Vi udvider nu muligheden og indfører målrettet elektronisk evaluering af Årskursus 2010. Du vil ved din tilmelding blive bedt om at give os din mailadresse, således at vi efter Årskursus vil kunne fremsende et elektronisk evalueringsskema og bede om din evaluering. Det vil ikke tage lang tid at udfylde skemaet, og vi beder dig om at hjælpe os til at blive bedre.

Det faglige program – med teamet i centrum

"Årskursus LIVE"

LIVE-sessionerne er og bliver en succes, og vi forsætter denne succes endnu et år. Der vil være tre LIVE-sessioner – to fredag den 16. april og en lørdag den 17. april. Af det faglige program fremgår det, at vi skal langt omkring. Vi skal se endo med mikroskop og protetisk samt implantologi. Disse sessioner forgår i Hal A, og det tekniske setup er helt i top, som du måske husker fra sidste år.

Gå ikke glip af dette enestående tilbud – for det er sidste gang i et par år, vi tilbyder LIVE under Årskursus, for i 2011 sker der noget helt andet ...

Tre dage til klinikassistenter

Vores klinikassistenter er ikke ens, og det er forsat vejen frem at gøre tilbuddet mere individuelt. I år vil der derfor igen være mange sessioner – primært fredag og lørdag – der henvender sig til klinikassistenten, således at man kan sammensætte sit eget program.

Det vil også gøre det nemmere for klinikkerne at sammensætte en løbende efteruddannelse af deres personale, som så mange ønsker.

Opfølgning på Symposium 2009

Sidste år startede vi en ny trend med at samle lidt op på sidste års symposium – det gør vi også i år. Vi vil på tre timer konkretisere de mange anbefalinger, som kom vedrørende vores patienter. Vi håber således at runde et meget vellykket symposium af på en effektiv måde. Dette tilbud må siges at være mest målrettet mod de kolleger, som del-

tog i symposiet og kan på ingen måde stå alene uden den viden, som fremkom over de to dage sidste år.

Specialprogram for 50+

Med start i 2009 har vi indført et tilbagevendende kursus for målgruppen 50+. Programmet vil indeholde alle opdaterede oplysninger, som du skal bruge, når du inden for en overskuelig tidshorison ønsker at forlade erhvervet.

Hvert år vil vi gentage denne session, suppleret med et nyt indlæg. I år kommer Jørn Vinter, pensioneret indlæringsterapeut og holder foredrag om at bevare livskvaliteten som pensionist.

Du behøver ikke at betale for at komme ind. Kurset gennemføres om lørdagen og alle medlemmer kan deltage gratis.

Programmet for kurset bringes i dette hæfte efter det faglige program.

Special ENDO – hands-on

Sidste års kursus med ENDO hands-on med Gilberto Debelian blev en stor succes. Derfor gentager vi dette kursus to gange om lørdagen. Der er begrænset deltagerantal, så hurtig tilmelding tilrådes.

Kurset er ikke en del af Årskursus' faglige program. Du kan tilmelde dig mod separat betaling, også selvom du ikke er tilmeldt Årskursus.

Programmet for kurset bringes i dette hæfte efter det faglige program.

Årskursus tilblivelse

Med det formål at sikre et kvalificeret og fagligt, bredt dækkende kursusprogram udarbejdes programmet i samarbejde mellem Tandlægeforeningens Efteruddannelse og Årskursuskollegiet.

Følgende kolleger har været med til at udarbejde programmet for 2010: Professor Flemming Isidor, tandlæge Freddie Sloth-Lisbjerg, tandlæge Jan Frydensberg Thomsen, tandlæge, ph.d. Lone Sander, tandlæge, skolechef Hanne Mohr samt Tandlægeforeningens efteruddannelseschef, underdirektør Ole Marker, som tillige er overordnet ansvarlig for gennemførelsen af Årskursus.

Kursus- og projektkoordinator Lis Kjær varetager det praktiske i forbindelse med det faglige program, arrangement som helhed og er samtidig ansvarlig for logistikken i Centerhallen. Kursussekretær Lene Severin er ansvarlig for al registrering og korrespondance med deltagerne.

09.00-12.00 Tandens skal rodbehandles, hvordan gør jeg det optimalt i 2010?

Hele sessionen foregår på engelsk

Udviklingen indenfor endodontien har været enorm. Nye udrensningemetoder, nye rodfyldningsmaterialer, nye skyllemedier og skyllese-kvenser. Den almen praktiserende tandlæge bliver bombarderet med muligheder for at udføre endodontiske behandlinger, der skulle være hurtigere og forbedre kvaliteten af resultatet. Men hvad er der af evidens på området? Er det overhovedet bedre end vores gamle teknikker og materialer? Hvordan bruger man disse ting klinisk?

De fire paneldeltagere er alle endodontispecialister med både forskning og klinik som baggrund. Hver deltager vil på en halv time fremlægge et af de oven for nævnte emner. Derefter vil der for det første blive rig lejlighed til at stille panelet alle de spørgsmål om materialer og teknikker, man som tandlæge går rundt med i hovedet til daglig – men også høre argumenter for og imod disse, da de fire eksperter har forskellige fremgangsmåder i deres kliniske hverdag.

Root canal filling – maintaining an environment conducive to periodontal health

Martin Trope, DMD, Wynnewood, Pennsylvania, USA

The role of the root canal filling is to maintain the canal environment achieved by the microbial control phase of treatment. Presently gutta-percha and sealer used with different techniques is the "standard" method to achieve this goal. Studies show that gutta-percha used with any technique or sealer fails to seal the root canal space and depends almost exclusively on the quality of the top filling for long term success. Recently an adhesive system has been introduced that improves the seal within the root canal so that we depend less on the top filling over the long term. The material will be introduced in addition to my thoughts on the relative effectiveness of single cone, lateral condensation and thermoplastic techniques.

Controlling endodontic infection by mechanical instrumentation

Gilberto Debelian, DMD, Ph.D., Assistant Professor, University of Oslo, Norway

The main goal of endodontic treatment is to prevent (vital pulps) or control (non-vital infected pulps) infection inside the root canal system. Disinfection is achieved by mechanical instrumentation, irrigation with antimicrobial solutions, intra-canal medicaments placed between visits and finally the obturation. Mechanical instrumentation is a critical step in the microbial control phase, which alone will reduce 90% of the infectious volume in the root canal system if correctly performed. The objective of this lecture is to present a clinical protocol based on available evidence to control intra-canal infection during the instrumentation phase. The instruments, devices and the technique necessary to achieve this goal will be presented.

Start det endodontiske indgreb med en optimal oplukningskavititet – men hvad nu, hvis der er smerter?

Lars Bjørndal, tandlæge, ph.d., lektor

Kommer du godt nok fra start, når en rodbehandling iværksættes, hvad angår oplukningskaviteten? Hvad kendetegner den optimale oplukningskavititet? Vi behandler flere og flere molarer på vores patienter, og hvor pulpakammeret ofte er kraftigt reduceret, hvilket ikke gør oplukningskaviteten nemmere at udføre! Er der nogle lovmæssigheder omkring morfologi og kanalplaceringer, man kan benytte sig af, når kanalerne ikke lige er til at finde – eller hvad nu, hvis pulpakammeret synes forsvundet i hårdtvæv? Hvilke ekstra hjælpemidler er relevante at benytte i forbindelse med udformningen af oplukningskaviteten i den svære molar case. Små videoklip af oplukningssekvenser vil blive vist og kommenteret. Hvad nu hvis patienten har smerter – hvad vil det mest rationelle indgreb være, med henblik på at gøre patienten smertefri? Et nøgleord i denne forbindelse er tidsaspektet – er man i tidsnød eller ej! En kort opdatering hvad angår evidens vedrørende endodontisk smertelindring vil afslutningsvis blive fremlagt.

Iodine in dental endodontic practice

Gunnar Dahlén, DDS, Professor

The purpose of endodontic treatment is to remove the infectious agent from the root canal and to mechanically clean the canal walls so that a optimal root filling can be made. The first purpose is difficult and of some regarded impossible to

achieve. However, we need to do our best. There is a historical trend from very efficient antimicrobials - some even toxic - to weaker agents with less toxicity against the tissue cells. A good example of this is calciumhydroxide paste that is bacteriostatic to many bacteria e.g. most Gram-positive bacteria, remaining in the root canal environment at treatment. In order to increase the efficiency of the antimicrobial treatment procedure, we practice to combine the calciumhydroxide inter-appointment dressing with a 10 min's intra-appointment dressing with 5 % iodine-potassium-iodide to more efficiently kill the persisting root canal bacteria. The presentation will include some studies that are the basis for this approach and the pros and cons for using this strategy in dental practice.

Jourhavende: Jan Frydensberg Thomsen, tandlæge

■ TOL

■ Session 1

09.00-11.00

**Brush-up
Rodstifter og opbygninger**

Gentages lørdag

Alirezha Sahafi, tandlæge, ph.d.

Fremstilling af støbte restaureringer på rodbehandlede tænder kan være en vanskelig opgave. Ofte står vi i en situation, hvor resttandssubstanten er så kraftig reduceret, at det ikke er muligt at skabe retention og stabilitet for den støbte restaurering. I disse situationer kan det af retentionsmæssige årsager være nødvendigt at forsyne tanden med en opbygning og rodstift, inden den støbte restaurering fremstilles.

Undersøgelser viser, at restaurering af tænder med rodstifter er forbundet med en del komplikationer, som i større eller mindre grad kan forringe tandens prognose og i værste fald føre til ekstraktion af tanden. Undersøgelser peger endvidere på, at komplikationer i forbindelse med stiftretinerede restaureringer generelt er relateret til mængden af resttandssubstanten, rodstiften og retentionscementen. Det er derfor nødvendigt at tage stilling til en række spørgsmål, inden fremstilling af opbygning.

I kurset gennemgås følgende emner:

- Baggrunden for anvendelse af rodstifter.
- Er det altid nødvendigt at forankre opbygningerne ved hjælp af rodstifter?
- Påvirkes tandens prognose af stiftens form og / eller materiale?
- Hvilken teknik skal vi vælge? Den traditionelle indirekte teknik med støbt stift og opbygning eller den direkte teknik med plastisk opbygning forankret ved hjælp af præfabrikeret rodstift?
- Hvilke typer præfabrikerede stifter skal vi bruge?
- Kan stifter bindes til dentin i rodkanaler?
- Har binding af rodstifter gavnlige effekt på restaurerede tænders holdbarhed?

Jourhavende: Flemming Isidor, professor, dr.odont.

■ TOL

■ Session 2

09.00-12.00

Klinikkens og patientens medicinskab

Gentages lørdag

Jan Tagesen, specialtandlæge i kæbekirurgi, afdelingstandlæge

Størrelsen af den ældre population i Danmark er gennem de sidste 10-20 år vokset og vokser fortsat, hvilket medfører, at antallet af ældre patienter i odontologisk praksis er stigende. I takt med stigende alder er der en øget risiko for, at disse patienter har almene sygdomme og en medicinering, som kræver specielle forholdsregler. Endvidere udvikles og iværksættes der flere komplekse medicinske behandlinger, og samtidig udvikles der hele tiden nye og potente farmaka, som medfører visse forholdsregler og overvejelser ved odontologisk behandling. Endvidere sker der konstant en udvikling inden for både farmakoterapi generelt og de odontologisk relaterede farmaka.

Foredraget vil tage udgangspunkt i diverse farmaka, som patienten er i behandling med, og hvad dette medfører af overvejelser og forholdsregler ved tandlægelig behandling med hovedvægt på hjerte-kredsløbslidelser og respirationsvejs sygdomme. Endvidere vil diverse interaktioner mellem farmaka og de hyppigste bivirkninger blive gennemgået.

Tillige vil de mest relevante og hyppigst anvendte farmaka i klinikkens daglige virke blive be-

TORS DAG 15. APRIL

FORMIDDAG

lyst, med hovedvægt på lokalanalgetika, analgetika og antibiotika.

Jourhavende: Lone Sander, tandlæge, ph.d.

■ TDL

■ Session 3

09.00-12.00

Brush up Cariesbehandling på børn A-Z

Gentages lørdag

Dorthe Berenth Madsen, afdelingstandlæge

Behandling af børn er noget, som alle tandlæger skal kunne, men ikke alle gør det rutinemæssigt i deres daglige virke. Derfor har vi sammensat et kursus, som belyser alle aspekter af:

- Cariesudviklingen på børn
- De forskellige behandlingsprincipper relateret til det enkelte barns alder
- Forebyggelse og invasive behandlingsmetoder
- Endodonti på primære tænder og de løbne frembrudte permanente tænder
- Smertekontrol og præmedicinering

Kurset er opbygget som et kompendium over alle de aspekter, som du skal indtænke i din behandling.

Kurset er et "must" for alle, som behandler et fåtal af børn i deres daglige praksis og blev meget positivt modtaget, da det blev afholdt på "Billundkurset" i 2009.

Jourhavende: Caroline B. Hørsted, ledende tandlæge

■ TDL

■ Session 4

12.00-14.00

FROKOST OBS! 2 TIMER

TORS DAG 15. APRIL

EFTERMIDDAG

14.00-16.00 Panel discussion

Current Controversies in Esthetic and Restorative Dentistry

Harald O. Heymann, DDS., M.Ed. Professor and Graduate Program Director, Department of Operative Dentistry University of North Carolina School of Dentistry

Terry Donovan, DDS, North Carolina, USA

Drs. Heymann and Donovan will identify and discuss areas in esthetic and restorative dentistry in which growing ethical and professional concerns exist. Issues will include topics such as the fallacy of the metal free dental practice, misleading concepts in vital bleaching, unproven concepts in the realm of all-ceramic restorations, overtreatment with porcelain veneers, and many other timely and controversial topics. Audience questions also will be addressed and discussed. Join Drs. Heymann and Donovan for this stimulating session on how dentistry can best deal with these growing concerns and ethical issues.

Jourhavende: Jan Frydensberg Thomsen, tandlæge

■ TDL

■ Session 5

14.00-16.00 Cone Beam CT-scanning – anvendeligt, gavnligt eller skadeligt for patienten?

Ann Wenzel, professor, lic. et dr.odont.

CBCT-apparater har været tilgængelige for tandlæger i nogle år, og flere tandklinikker har investeret i udstyret. Der er ingen tvivl om, at anvendelsen af CBCT-undersøgelse vil øges i fremtiden. Men hvad ved vi på nuværende tidspunkt om den diagnostiske værdi af denne undersøgelse i forhold til det, vi kalder "standard-of-care" røntgenmetoden? Til hvilke diagnostiske opgaver er CBCT-undersøgelse anvendelig, til hvilke opgaver er den ligefrem gavnlige, og kan den være skadelig?

Hvad er Sundhedsstyrelsens krav, før man begynder at arbejde med CBCT?

Kan man blive indklaget, hvis man ikke har anvendt CBCT el. lign., og en patient får en nerveskade efter visdomstandsfjernelse?

TORS DAG 15. APRIL

EFTERMIDDAG

Vil forsikringerne betale for en CBCT-undersøgelse, fx i forbindelse med diagnostik og behandling af tandtraume?

Jourhavende: Bent René Hansen, tandlæge

■ TDL

■ Session 6

14.00-15.30 Nytt fra NIOM

Sessionen afholdes på norsk og svensk – spørgsmål kan stilles på dansk

1. Ny fylling eller reparasjon – hva gjør vi når kompositten frakturerer?

Jon E. Dahl, professor, dr. odont., seniorforsker

I vår kliniske hverdag ser vi ofte større og mindre frakturer av komposittfyllinger. Det kan også være en frakturert cusp, behov for utskifting av en side av en dobbel kl. II fylling eller et kariesangrep der den nye fyllingen kommer i kontakt med gammel fylling, og vi kan ha behov for en å legge en avgrenset toppfylling etter endodontisk behandling. Kan slike kasus behandles ved at fyllingen repareres eller utvides, eller bør man fjerne det hele og lage en ny? I mange tilfeller vil både praktisk kliniske og økonomiske årsaker kunne tilsa at man velger en reparasjon. Uansett årsak er det ønskelig å oppnå god kvalitet på restaureringen, men spørsmålet er, om man lykkes i det. Bindingen til tannsubstans og tidligere fylling(er) er avgjørende for, om den nye fyllingen vil sitte, og om vi får det tett i overgangen mellom ny og eksisterende fylling. Skal man benytte adhesivsystemer eller satse på mekanisk retensjon? Forelesningen gir tips, om når man kan reparere, og hvordan man best preparerer og behandler kavitet og restkompositt.

2. Er det så nøye? Om lasersikkerhet.

Ellen M. Bruzell, seniorforsker, dr.scient.

Lasere er noe av det utstyret, som stiller størst krav til sikkerhet i tannklinikken. Riktig bruk og beskyttelse gir trygg behandling og håndtering, men hva er tilstrekkelig vernetiltak? Holder det å tenke gjennom beskyttelsestiltak én gang for alle? Og hva er årsaken til de fleste medisinske skader, der laser er brukt? Foredraget vil ta opp hvilke skader, både hos personer og på inventar, som kan

TORS DAG 15. APRIL

EFTERMIDDAG

forsårsakes av de ulike lasertypene og gi forslag til vernetiltak.

Jourhavende: Anne Louise Lund, tandlæge

■ TDL

■ Session 7

16.00-16.30 PAUSE

16.30-19.30 Åbning af Årskursus 2010

Tandlægeforeningens formand Susanne Andersen byder velkommen til den officielle åbning.

Traditionen tro byder åbningen på et kunstnerisk indslag.

Åbningsdebatten skal være aktuell og relevant for foreningens medlemmer. Det faglige program skal gøres færdigt i god tid, før vi mødes i Bella Center, og derfor kan vi ikke helt løfte sløret for årets emne endnu – men en nærmere omtale af åbningsprogrammet vil blive bragt i Tandlægebladet.

Vi lover at du godt kan glæde dig!

Umiddelbart efter den officielle åbning er Tandlægeforeningen vært ved en uformel get-together med en let buffet.

Tilmelding er nødvendig.

■ Session 8

Kursusdeltagere på vej fra den officielle åbning til get-together

FREDAG 16. APRIL

FORMIDDAG

09.00-12.00 LIVE I

Immediat enkelttandsimplantat i den æstetiske zone

*Peter Kohberg, tandlæge
Søren Ahlmann, tandtekniker*

Når der er tandtab i den æstetiske zone, står vi hver eneste gang overfor en stor udfordring, og der skal træffes svære beslutninger om terapivalg.

En moderne behandling, der kan efterkomme de store æstetiske krav til både knogle og blødtvæv samt undgå dårlige provisoriske løsninger, er immediat erstatning samt immediat funktion med semipermanent krone. Behandlingen er kortvarig og giver optimal postoperativ æstetik.

En patient med ekstraktionsmoden fortand vil blive behandlet på sessionen og forsynet med implantatbåret semipermanent krone i samme seance.

Den teoretiske baggrund samt de kliniske og tekniske faser bliver gennemgået.

Afslutningsvis demonstreres atraumatisk aftryk på implantat til fuldkeramisk krone.

Jourhavende: Søren Schou, professor, dr.odont.

■ TDL ■ KA ■ Session 9

09.00-12.00 **Adhesive and Restorative Dentistry: Separating Fact from Fiction**

Harald O. Heymann, DDS., M.Ed. Professor and Graduate Program Director, Department of Operative Dentistry University of North Carolina School of Dentistry

Confused by all the different dental adhesives? Are self-etching primers the answer? What's the word on pulp capping? What about desensitizers? ACP? Flowables? Non-shrinking composites? Chemotherapeutics? Probiotics?

This presentation will separate fact from fiction regarding what works in adhesive dentistry and conservative restorative dentistry as well as provide valuable tips for treating tooth sensitivity. Clinical considerations also will address how to avoid problems with posterior composites. Numerous products in the realm of adhesive dentistry

FREDAG 16. APRIL

FORMIDDAG

will be reviewed. Get the FACTS based on research, not just opinion and hype.

Jourhavende: Helle Hornhaver, tandlæge

■ TDL ■ Session 10

09.00-12.00 **Giv din cariesdiagnostik og behandlingsplanlægning et servicetjek!**

*Bente Nyvad, lektor, dr.odont., ph.d., MPH
Ingegerd Mejare, professor emerita, Malmö*

Kom og lær om evidens-baseret klassifikation af caries, der er nem at bruge i klinikken. Hvornår og hvor ofte bør der tages røntgenbilleder? Kan fiberlys eller laserlys (Diagnodent®) erstatte røntgenundersøgelse? Hvor hyppigt skal patienterne indkaldes til klinisk undersøgelse, og hvordan hjælper vi bedst de cariesaktive patienter? Hvornår er det bydende nødvendigt at bore i et cariesangreb?

Disse og andre emner belyses af to erfarne klinikere, der undertiden fortolker litteraturen forskelligt. Som et særligt krydderi præsenteres en interaktiv cariesdiagnostisk test, hvor du selv har mulighed for at afprøve dine diagnostiske færdigheder.

Jourhavende: Hanne Mohr, tandlæge, ph.d., skolechef

■ TDL ■ TP ■ Session 11

09.00-12.00 **Specialprogram for tandplejere – Del I**

Hvilke råd kan vi give patienterne om tandpasta og mundskyllevæsker?

*Bo Danielsen, ledende tandlæge, MBA, MIL
Alan Richards, tandlæge, ph.d., lektor*

Enorme beløb bliver anvendt på markedsføring af mundskyllevæsker og tandpastaer overfor patienter og professionelle. I reklamerne lovpriser fabrikanterne deres produkter. Dette medfører ofte, at patienter får helt urealistiske forestillinger om, hvad de enkelte produkter kan udrette for dem. Der er ikke hold i mange af de påstande, som findes i reklamerne. På kurset vil du blive præsenteret for, hvad vi faktisk ved om effekten af en række af indholdsstofferne i de mest almindelige tandpastaer og mundskyllevæsker.

Reglerne for deklarerung af og reklamering for tandplejeprduktur vil blive gennemgÅet. Denne viden vil gÅre dig i stand til at give dine patienter vejledning, sÅ deres forventninger til effekten af de produktur de kÅber bliver realistiske. Derved vil det blive lettere for patienterne at forstÅ betydningen af deres egen indsats for at bevare deres tandsundhed.

Jourhavende: Irene Holk Lund, tandplejer

■ TP ■ KA

■ Session 12

09.00-12.00 **Kirurgi for klinikassistenter**

Anders Nattestad, Professor, Ph.D., Director of undergraduate Oral and Maxillofacial Surgery, University of The Pacific Arthur A. Dugoni School of Dentistry, San Francisco, CA, USA

Mange tandlÅger laver en del kirurgi i deres praksis, og en gang imellem gÅr noget uventet galt. Sessionen vil ved illustration af virkelige tilfÅlde beskrive, hvad der gik galt, hvordan det kunne vÅre undgÅet, og hvordan man kan lÅse problemet. NenenstÅende eksempler pÅ omrÅder vil blive dÅkket:

- VisdomstÅender – hvad gÅr man, hvis man ikke kan fÅ det sidste af tanden fjernet?
- Implantatbehandling – hvad hvis der ikke er knoglebredde nok til implantatet?
- Extraktion – rodspsidsen knÅkkede, og hvordan fÅr man den ud?
- Sinus perforation – med eller uden placering af en rod – hvad nu?
- Nerveskade – det vi alle frygter – hvis det sker, hvad gÅr vi sÅ?
- Patienten besvimer – hvad gÅr vi?
- Patienten blÅder, og det vil ikke stoppe – hvad nu?
- Patienten har en lang sygehistorie og en lang medicinliste – hvad gÅr vi?

Klinikassistenter har en vigtig rolle i disse situationer som sparringspartner i teamet, nÅr noget bliver svÅert. Desuden vil klinikassistenter kunne assistere mere effektivt, nÅr deres forstÅelse for opgaven er stÅrkt mulig.

Jourhavende: Caroline B. Hørsted, ledende tandlÅge

■ KA

■ Session 13

09.00-12.00 **Dental radiology**

JÅrg Wiltfang, MD, DMD, PhD, Professor and Chairman, Department of Oral and Maxillofacial Surgery, Uni Kiel

This lecture is intended to provide you with a current overview of dental radiology. Main topics will include: Examination strategies, radiation protection, conventional and digital radiographic techniques, intraoral techniques, skull and maxillofacial radiography and cephalometric imaging.

Normal findings in radiographic anatomy will be demonstrated and correct radiographic interpretation indicated. In a second step normal variations and pathologic conditions will be discussed with various imaging techniques.

Cone Beam Volumetric Imaging is an interesting new imaging modality.

It is ideally suited for dedicated dentomaxillofacial CT scanning. The technology provides dental practitioners with a complete solution for performing specific diagnostic and clinical tasks, including implant planning, temporomandibular joint evaluation, facial fractures, dentoalveolar surgery, orthognathic surgery and periodontal surgery. In navigated implant strategies, three-dimensional implant planning is extremely helpful for correct implant placement. Interesting cases will be demonstrated.

Jourhavende: Freddie Sloth-Lisbjerg, tandlÅge

■ TDL

■ Session 14

09.00-12.00 **Adhesive Restoration of Endodontically Treated Teeth**

James C. Broome, DDS, MS, Associate Dean for Clinical Affairs Professor, Department of Prosthodontics, The University of Alabama at Birmingham, School of Dentistry, USA

Restoring endodontically treated teeth with fiber composite posts cemented with adhesive techniques has become increasingly common. Is there sufficient scientific evidence to justify this popularity? This presentation will provide an evidenced-based assessment of the most current materials and techniques as well as a critical look at traditional techniques. Can fiber composite endodontic posts completely replace traditional metal posts? Compared with coronal restorations, bonding within the root canal presents a totally

FREDAG 16. APRIL

FORMIDDAG

different challenge. Self-adhesive cements and simplified adhesives offer a tempting alternative to traditional techniques. Are there risks? The key clinical factors in post selection, adhesive cementation, and restoration of endodontically treated teeth will be covered in detail.

Jourhavende: Jan Frydensberg Thomsen, tandlæge

■ TDL

■ Session 15

09.00-12.00 **Tanderosion**

09.00-10.15 **1. Dental erosion-diagnosis, risk factors and prevention**

Adrian Lussi, professor, Department of Preventive, Restorative and Pediatric Dentistry, School of Dental Medicine, University of Bern, Switzerland

Erosive tooth wear is becoming increasingly important when considering the long-term health of the dentition. There is some evidence that the presence of this condition is growing steadily. It is important that diagnosis of the tooth wear process is made early. Clinical detection of dental erosion is important once dissolution has started. The clinical appearance is the most important sign for dental professionals to diagnose erosion. This is of particular importance in the early stages of erosive tooth wear. Adequate preventive measures can only be initiated when the risk factors are known and interactions between them are present.

The interplay of chemical, biological and behavioural factors is crucial and helps explain why some individuals exhibit more erosion than others. The erosive potential of erosive agents like acidic drinks or foodstuffs depends on chemical factors, e.g. pH, titratable acidity, mineral content. Biological factors such as saliva, acquired pellicle, tooth structure and positioning in relation to soft tissues and tongue are related to the pathogenesis of dental erosion. Furthermore, behavioural factors like eating and drinking habits, regular exercise with dehydration and decrease of salivary flow, excessive oral hygiene and, on the other side, an unhealthy lifestyle, e.g. chronic alcoholism, are predisposing factors for dental erosion. These points will be covered in this lecture.

FREDAG 16. APRIL

FORMIDDAG

10.45-12.00 **2. Tanderosion – restorativ behandling efter non-invasive principper**

Ulla Pallesen, overtandlæge

Hos unge og voksne synes tanderosion og slid at være et voksende problem, som udiagnostiseret og ubehandlet kan give funktionsforstyrrelser, bid-sænkning, symptomer og uæstetiske tænder.

Restorativ behandling kan ofte undgås ved tidlig diagnostik og behandling, mens adhæsive behandlinger kan begrænse udvikling af allerede opståede skader.

I foredraget vil det blive diskuteret, hvornår restorativ behandling synes at være indiceret. Forskellige behandlingsmuligheder vil blive gennemgået ved hjælp af patientkasuistikker, med op til 10 års klinisk opfølgning.

Der vil blive fokuseret på non-invasive bidrekonstruktioner med og uden bidhævning og ortodontisk behandling. Sådanne adhæsive behandlinger med direkte plast eller keramiske skaller kan være mulige løsninger, som udsætter eller eliminerer mere omfattende protetiske rekonstruktioner.

Jourhavende: Birthe Krabbe, afdelingstandlæge

■ TDL ■ TP

■ Session 16

12.00-14.00 **FROKOST OBS! 2 TIMER**

Livesession

FREDAG 16. APRIL

EFTERMIDDAG

14.00-17.00 LIVE II

Fuld-keramisk bro – LIVE – se alle faser fra præparation til cementering

John Orloff, tandlæge, Dip Imp Dent RCS (Eng)

Fuldkeramiske broer er i mange tilfælde det rigtige valg frem for en implantatløsning.

Fuldkeramik udgør ligeledes en stor del af den samlede protetik på klinikkerne.

Et patientcasus omhandlende en 3-4 leddet fuld-keramisk bro vil LIVE blive demonstreret fra undersøgelse og behandlingsplan, præparation (der vises forskellige fremgangsmåder), aftryk, provisorisk bro, indprøvning af keramisk stel, kommunikation med laboratorietekniker (der vises LIVE oplægning af porcelæn), indprøvning af bisquit-brændt bro (der diskuteres gingivale konturer med laboratorietekniker og finjustering af broen vises) til endelig cementering.

Sessionen vil vises med flere LIVE-kameraer. Der bliver praktisk og teoretisk gennemgang af valgte procedurer via still-billeder. Der vil være rig mulighed for spørgsmål og interaction mellem kursusgiver og deltagere.

Tandlæge John Orloff og laboratorietekniker Birgitte Kjøge vil vise alle faser støttet af klinikassistenten fra Hausergaarden.

Jourhavende: Jan Frydensberg Thomsen, tandlæge

■ TDL ■ KA ■ Session 17

14.00-17.00 **Current Concepts in Contemporary Fixed Prosthodontics**

Terry Donovan, DDS, North Carolina, USA

Dentistry as a profession and society in general seems to be obsessed with the topic of esthetics. Manufacturers have introduced numerous all-ceramic systems in recent years in order to satisfy this seemingly insatiable appetite. Many manufacturers and dental laboratories are marketing these all-ceramic systems aggressively, suggesting that they can provide superior esthetics and equivalent longevity to metal-ceramic restorations. Many dentists are confused by the many claims and counterclaims that are seen in the trade literature and are further confused by conflicting data appearing in the scientific literature.

FREDAG 16. APRIL

EFTERMIDDAG

This presentation will evaluate existing all-ceramic systems and compare their relative esthetic potential and potential lifespan using properly fabricated metal-ceramic restorations as the gold standard. Suggestions for use of different systems in specific clinical situations will be given based on available clinical evidence. Treatment of patients with extensive loss of tooth structure also will be addressed. The etiology of loss of this tooth structure in most cases is multifactorial, and chemical erosion plays a major role in most patients. This presentation also will introduce the concept of erosive tooth wear and address the diagnosis, treatment and prevention of extensive tooth structure loss.

Jourhavende: Lars Schropp, tandlæge, lektor, ph.d.

■ TDL ■ Session 18

14.00-16.00 **Hallo – Er der hul igennem?**

Ann-Elisabeth Knudsen, lektor i psykologi og dansk, hjerneforsker

Hvad kan man forvente af børn – hvornår? Opfatter piger og drenge den samme besked ens? Hvad foregår der i hovedet på en 6-årig, en 10-årig og en 14-årig, og hvilken betydning for tandplejens daglige arbejde har det, at moderne børn er vokset op i "et hotel med fuld pension og udstrakt taxa-service".

Er der virkelig "lukket på grund af ombygning" i en teenager hjerne?

Jourhavende: Caroline B. Hørsted, ledende tandlæge

■ TDL ■ TP ■ KA (team) ■ Session 19

14.00-15.00 **Hjertestarter – hvad, hvornår og hvordan**

Jan Tagesen, specialtandlæge i kæbekirurgi, afdelingstandlæge

Overlevelseskæden i forbindelse med genoplivningsprocedure:

- Tidlig erkendelse og alarmering
- Tidlig Hjerter-lungeredning (hjertermassage og kunstigt åndedræt)

- Efterbehandling på sygehus er for lægfolks vedkommende blevet tilføjet et ekstra led inden for de senere år, nemlig tidlig defibrillering – brug af hjertestarter.

Dette har betydet en væsentlig øget chance for overlevelse for patienter med akut hjertestop og forbedret den efterfølgende prognose.

Hjertestarteren, også kaldet en defibrillator, har været brugt i mange år på sygehus og ved avanceret genoplivning uden for sygehus, men har været forbeholdt professionelle behandlere.

"Lægmands-hjertestarteren" er udviklet således, at den kan anvendes af alle uden forudgående kendskab eller medicinsk ekspertise. Det er denne type hjertestarter, som nu efterhånden er opsat flere steder i det offentlige rum (lufthavne, indkøbscentre, sportshaller etc.), og det er den type, man som tandlæge vil anskaffe til sin klinik som supplement til klinikkens genoplivningsudstyr.

Foredraget vil gennemgå, hvad en hjertestarter er, hvordan den virker, samt i hvilke situationer den skal anvendes, og hvorledes man foretager en sikker og effektiv defibrillering.

Afslutningsvis vil en hjertestarter blive vist og brugen heraf demonstreret.

Jourhavende: Marianne Koch Uhre, tandlæge

■ TDL ■ TP ■ KA (team) ■ Session 20

14.00-16.15 Pædagogik

*Lisbeth Nielsen, specialtandlæge, ph.d.
Annette Isidor, tandlæge*

14.00-15.15 Før lidt bliver til meget. Nye muligheder indenfor intercektiv OR-behandling

Ved nogle tandstillingsfejl kan man med tidlig intervention med relativt begrænsede midler, enten undgå behovet for egentlig ortodontisk behandling eller gøre den ortodontiske behandling meget mindre omfattende. Hvis der ikke gribes tidligt ind, vil disse tandstillingsfejl senere kunne kræve langt mere omfattende ortodontisk behandling. Da den interceptive behandling er relativt begrænset og enkel, såfremt den udføres rettidigt, kan tandlæger uden specialistkompetence ofte udføre disse i samarbejde med specialtandlæge i ortodonti.

Sessionen viser eksempler på sådanne behandlinger. Tandlæge og specialtandlæge vil beskrive hver sin andel af behandlingerne. Eksempler på behandlinger vil bl.a. være: Forebyggelse af asymmetrisk kæbevækst gennem ophævelse af krydsbid med tvangføring, forbedring af blødtvævsfunktion i relation til stort horisontalt overbid og / eller åbent bid samt behandling af ektopisk lejret 1. molar

15.30-16.15 Når tænderne skal kende deres plads. Bondede retainere. Fremstilling og vedligeholdelse

De fleste ortodontiske behandlinger på børn og voksne afsluttes med bondede retainere i begge kæber for at undgå recidiv af enkelttandsfejl efter behandling. Retainerne anbefales oftest bevaret livslangt. Selv en tandlæge, der ikke er involveret direkte i tandreguleringsbehandling, vil derfor komme ud for at skulle vedligeholde eller omlave / nyfremstille bondede retainere på deres patienter. Desuden vil egen tandlæge ofte være den, der i forbindelse med de regelmæssige eftersyn konstaterer defekt ved en bonded retainer, eller være den der først bliver kontaktet af patienten for rådgivning. Det er afgørende for resultatet at retaineren rebondes inden recidivet er opstået, hvorfor hurtig indgriben er vigtig.

I denne session vil fremstilling af bondede retainere og forskellige bondingprocedurer blive gennemgået trin for trin.

Jourhavende: Freddie Sloth-Lisbjerg, tandlæge

■ TDL ■ TP ■ KA (team) ■ Session 21

14.00-17.00 Specialprogram for tandplejere – Del II

Tandplejerens rolle ved forebyggelse, diagnostik og behandling af plak-inducerede inflammatoriske reaktioner omkring implantater

Søren Schou, professor, dr.odont.

Implantater anvendes i stigende grad ved behandling af tandtab og manglende anlæg af tænder. Derfor kontrollerer tandplejere ofte patienter med et eller flere implantater. I de fleste tilfælde er den periimplantære slimhinde sund, men plakinducerede inflammatoriske reaktioner kan opstå. Der vil blive fokuseret på tandplejerens rolle i forbindelse kontrol af implantatbehandlinger, inklusive

forebyggelse, diagnostik og behandling af plakkinducerede inflammatoriske reaktioner omkring implantater.

Jourhavende: Anne Lanner Sadolin, tandplejer

■ TDL ■ KA

■ Session 22

14.00-17.00 **Hvilke krav er der til hygiejnen i dag?**

Gentages lørdag

*Tove Larsen, tandlæge, ph.d., lektor
Marianne Koch Uhre, tandlæge, MPH
Adi Løje-Andersen, tandlæge*

Der har i medierne længe været fokus på smitte og infektionsrisiko fx influenza A H1N1, legionella, vandforurening og sygehusinfektioner.

Hvordan sikrer tandklinikken en optimal smitteforebyggelse, og hvad skal der til for at efterleve hygiejnekravene på klinikkerne i dag?

Vi kommer hele vejen rundt omkring rengøring, autoklaver, værnemidler, vaccinationer, beklædning, vandkvalitet m.m.

Sessionen er specielt rettet mod klinikassistenter og tandplejere, som varetager den daglige hygiejne på klinikken.

Spørgsmål vedrørende hygiejne modtages gerne inden kursus på ala@tdl.dk, men der vil også være mulighed for at stille spørgsmål i salen undervejs.

■ TDL ■ TP ■ KA (team)

■ Session 23

14.00-17.00 **Min patient er ved at miste sin sidste tand!
Hvad gør jeg så?**

Lone Nyhuus, afdelingstandlæge

Grundlæggende viden om protesers udformning er alfa og omega, uanset om det drejer sig om konventionel eller implantatbåret protetik. Tillige er gode proteser en forudsætning for at bedømme, om implantatbehandling er nødvendig for at opnå en for patienten tilfredsstillende funktion.

Sessionen vil gennemgå:

- Grundlæggende regler for udformning af helproteser med særlig vægt på tændernes placering

i forhold til proteseunderlaget, samt forskellige måder at lave helproteser på.

I begejstring over mulighederne ved implantatbehandling må man ikke glemme, at tandrødder har værdi som støtte for proteser.

- Forskellige behandlingsformer ved få, resterende tænder, herunder hybridproteser.
- Forskellige mulige årsager til og behandling af de klager, vores patient kan komme med, når vi nu har fremstillet de gode proteser.

Jourhavende: Kirsten Christensen, afdelingstandlæge

■ TDL

■ Session 24

14.00-17.00 **Mundtørhed: Svært for behandleren
– dyrt for patienten**

*Flemming Isidor, professor, dr.odont.
Ole Hovgaard, overtandlæge, ph.d.
Allan Bardow, tandlæge, ph.d.
Jane Aamund, journalist og forfatter*

Nogle patienter kan pludselig udvikle caries i et tempo, hvor det er vanskeligt behandlingsmæssigt at holde trit med behandlingsbehovet. Det gælder medicinerede patienter og patienter med Sjøgrens Syndrom samt patienter, der har været i kemo- eller stråleterapi. For patienten er resultatet ofte væsentligt forringet livskvalitet og store tandlægeregninger. For tandlægen er det bl.a. valg af behandlingsform, som er vanskeligt.

Forfatteren Jane Aamund har i en årrække levet med kronisk mundtørhed efter kræftbehandling. Jane Aamund belyser, hvordan det opleves på krop og sjæl, når et velfungerende tandsæt pludselig går i forfald. Når dagligdagen er en evig kamp om at kunne tale, synke og tygge.

I resten af sessionen sætter kursusgiverne fokus på sammenhængen mellem mundtørhed og caries. Hvad sker der i tandsættet, når spytssekretionen reduceres? Er støbte restaureringer og kroner bedre end plastiske fyldninger? Kan forebyggende "fast protetik" anbefales? Hvad ved vi om prognosen for implantatbehandling hos patienter med xerostomi? Hvilke cariesforebyggende initiativer kan anbefales?

Sundhedslovens § 166 åbner op for, at nogle af de nævnte patientgrupper kan få dækket udgifter til tandpleje udført hos praktiserende tandlæger.

FREDAG 16. APRIL

EFTERMIDDAG

Hvilke patienter kan få tilskud, og hvilken rolle har du som behandler i ansøgningsforløbet?

Jourhavende: Bjarne Klausen, specialtandlæge, dr.odont.

■ TDL ■ TP ■ KA (team) ■ Session 25

En Livesession ...

– trækker fuldt hus ...

– og kræver en stor teknisk opbygning

LØRDAG 17. APRIL

FORMIDDAG

09.00-13.00 LIVE III

Endodontic therapy of a tooth with an infected necrotic pulp and apical periodontitis

Gilberto Debelian, DMD, Ph.D., Assistant Professor, University of Oslo, Norway

1. The aim of this section is to demonstrate endodontic treatment on a tooth with infected necrotic pulps and apical periodontitis. During the first demonstration (patient 1), emphasis will be given to the antiseptic irrigation protocol and on the use of an intra-canal medication that may predictably control the endodontic infection.
2. The aim of the second part (patient 2) of the demonstration is to show how to proceed to the obturation phase on similar case described above where intra-canal medication has been applied for some weeks previously. How to remove the medication and the obturation technique will be demonstrated.
3. The whole section will be demonstrated thru an operation microscope together with a slide show that will present step-by-step all clinical protocols and devices used.

Jourhavende: Jan Frydensberg Thomsen, tandlæge

■ TDL ■ KA ■ Session 26

09.00-12.00 Klinikken og patientens medicinskab

Gentagelse fra torsdag

Jan Tagesen, specialtandlæge i kæbekirurgi, afdelingstandlæge

Størrelsen af den ældre population i Danmark er gennem de sidste 10-20 år vokset og vokser fortsat, hvilket medfører, at antallet af ældre patienter i odontologisk praksis er stigende. I takt med stigende alder er der en øget risiko for, at disse patienter har almene sygdomme og en medicinerig, som kræver specielle forholdsregler. Endvidere udvikles og iværksættes der flere komplekse medicinske behandlinger, og samtidig udvikles der hele tiden nye og potente farmaka, som medfører visse forholdsregler og overvejelser ved odontologisk behandling. Endvidere sker der konstant en udvikling inden for både farmakoterapi generelt og de odontologisk relaterede farmaka.

Foredraget vil tage udgangspunkt i diverse farmaka, som patienten er i behandling med, og hvad dette medfører af overvejelser og forholdsregler ved tandlægelig behandling med hovedvægt på hjerte-kredsløbsslidelser og respirationsvejs sygdomme. Endvidere vil diverse interaktioner mellem farmaka og de hyppigste bivirkninger blive gennemgået.

Tillige vil de mest relevante og hyppigst anvendte farmaka i klinikkens daglige virke blive belyst med hovedvægt på lokalanalgetika, analgetika og antibiotika.

Jourhavende: Freddie Sloth-Lisbjerg, tandlæge

■ TDL

■ Session 27

09.00-11.30 **Konkrete anbefalinger efter Symposium 09
Hvordan håndterer man den kompromitterede patient?**

Niels Ulrich Hermund, overtandlæge, specialtandlæge i tand-, mund- og kæbekirurgi

Som en del af det danske sundhedssystem, er det blandt tandlægers opgaver at holde sig ajour med vores patienters medicinske status, da denne kan have indflydelse på de behandlinger, vi tilbyder. På samme måde kan vores behandlinger også have indflydelse på patienternes almene status.

På Symposium 2009 blev en række vigtige og hyppige almene sygdomme præsenteret, herunder også de perspektiver der har særlig interesse for os som tandlæger.

På dette årskursus vil en del af de kompromitterede patienters status blive gennemgået i en update med særlig vægt på de seneste odontologiske behandlings-anbefalinger. Brug af antibiotika og den odontologiske behandling af patienter i AK-behandling vil ligeledes blive gennemgået.

Jourhavende: Caroline B. Hørsted, ledende tandlæge

■ TDL

■ Session 28

09.00-12.00 **Er klinikken fit for fight – eller trænger den til en tur i motionscenter?**

Ulrik Lange, chefkonsulent og partner i konsulentvirksomheden Cubion A/S

Ledere af tandlægeklinikker har mange opgave udover det tandlægefaglige arbejde. De skal løbende tilpasse klinikken til en række udfordringer fra omverdenen: De nyuddannede tandlægers krav og forventninger, konkurrencen fra såvel nationale som udenlandske klinikker, krav om kvalitetssikring, patienternes stigende krav og forventninger, den teknologiske udviklings nye muligheder osv.

Står man overfor at skulle sælge sin klinik, skal der findes interesserede købere. Herudover skal klinikledelsen konstant arbejde med at udvikle klinikken indre liv, så den fremstår som en attraktiv og indbydende arbejdsplads – både over for dens nuværende personale og potentielle ansøgere. Og som en ikke uvæsentlig opgave: Klinikken skal drives så lønsomt som muligt og dermed være en fornuftig forretning.

Skal disse mange opgaver løses, må såvel ledelse som klinik være i god form!

Sessionen vil stille skarpt på følgende spørgsmål:

- Hvorfor bruge tid på klinik-fitness?
- Hvorledes får man sat rammer og retning på klinikken udvikling?
- Hvordan kan man finde ud af, i hvilken form klinikken er?
- Hvilke udfordringer giver det, når flere er sammen om at lede?
- Hvorledes finder man tid til udviklingsarbejdet?
- Hvorledes involveres personalet i klinikken udvikling?
- Hvordan holder man fast i de tiltag, der sættes i gang?
- Hvordan forholder man sig til tandlægeklinikkens særlige udfordringer – små komplekse, lidt familieagtige organisationer, ofte med mange kvinder under samme tag?

Jourhavende: Bo Danielsen, ledende tandlæge, MBA, MIL

■ TDL ■ TP ■ KA (team)

■ Session 29

LØRDAG 17. APRIL

FORMIDDAG

09.00-12.00 **Hvilke krav er der til hygiejnen i dag?**

Gentagelse fra fredag

*Tove Larsen, tandlæge, ph.d., lektor
Marianne Koch Uhre, tandlæge, MPH
Adi Løje-Andersen, tandlæge*

Der har i medierne længe været fokus på smitte og infektionsrisiko fx influenza A H1N1, legionella, vandforurening og sygehusinfektioner.

Hvordan sikrer tandklinikken en optimal smitteforebyggelse, og hvad skal der til for at efterleve hygiejnekravene på klinikkerne i dag?

Vi kommer hele vejen rundt omkring rengøring, autoklaver, værnemidler, vaccinationer, beklædning, vandkvalitet m.m.

Sessionen er specielt rettet mod klinikassistenter og tandplejere, som varetager den daglige hygiejne på klinikken.

Spørgsmål vedrørende hygiejne modtages gerne inden kursus på ala@tdl.dk, men der vil også være mulighed for at stille spørgsmål i salen undervejs.

■ TDL ■ TP ■ KA (team) ■ Session 30

09.00-12.00 **Brush up
Cariesbehandling på børn A-Z**

Gentagelse fra torsdag

Dorthe Berenth Madsen, afdelingstandlæge

Behandling af børn er noget, som alle tandlæger skal kunne, men ikke alle gør det rutinemæssigt i deres daglige virke. Derfor har vi sammensat et kursus, som belyser alle aspekter af:

- Cariesudviklingen på børn
- De forskellige behandlingsprincipper relateret til det enkelte barns alder
- Forebyggelse og invasive behandlingsmetoder
- Endodonti på primære tænder og de løbne frembrudte permanente tænder
- Smertekontrol og præmedicinering

Kurset er opbygget som et kompendium over alle de aspekter, som du skal indtænke i din behandling.

LØRDAG 17. APRIL

FORMIDDAG

Kurset er et "must" for alle, som behandler et fåtal af børn i deres daglige praksis, og det blev meget positivt modtaget da det blev afholdt på "Billund-kurset" i 2009.

Jourhavende: Hanne Mohr, tandlæge, ph.d., skolechef

■ TDL

■ Session 31

09.00-11.00 **Brush-up
Rodstifter og opbygninger**

Gentagelse fra torsdag

Alirezha Sahafi, tandlæge, ph.d.

Fremstilling af støbte restaureringer på rodbehandlede tænder kan være en vanskelig opgave. Ofte står vi i en situation, hvor resttandssubstanten er så kraftig reduceret, at det ikke er muligt at skabe retention og stabilitet for den støbte restaurering. I disse situationer kan det af retentionsmæssige årsager være nødvendigt at forsyne tanden med en opbygning og rodstift, inden den støbte restaurering fremstilles.

Undersøgelser viser, at restaurering af tænder med rodstifter er forbundet med en del komplikationer, som i større eller mindre grad kan forringe tandens prognose og i værste fald føre til extraktion af tanden. Undersøgelser peger endvidere på, at komplikationer i forbindelse med stiftretinerede restaureringer generelt er relateret til mængden af resttandssubstanten, rodstiften og retentionscementen. Det er derfor nødvendigt at tage stilling til en række spørgsmål, inden fremstilling af opbygning.

I kurset gennemgås følgende emner:

- Baggrunden for anvendelse af rodstifter.
- Er det altid nødvendigt at forankre opbygningerne ved hjælp af rodstifter?
- Påvirkes tandens prognose af stiftens form og/eller materiale?
- Hvilken teknik skal vi vælge? Den traditionelle indirekte teknik med støbt stift og opbygning eller den direkte teknik med plastisk opbygning forankret ved hjælp af præfabrikeret rodstift?
- Hvilke typer præfabrikerede stifter skal vi bruge?
- Kan stifter bindes til dentin i rodkanaler?

- Har binding af rodstifter gavnlig effekt på restaurerede tænders holdbarhed?

Jourhavende: Helle Hornhaver, tandlæge

■ TOL

■ Session 32

09.00-12.00 Titanium in dental prosthetics

Part I: Potential for improvement

John E. Tibballs, senior scientist, Ph.D., Menborne

After several decades use in dental implants, titanium is now also found in implant superstructures and in crown-and-bridge work. The two routes to producing titanium frameworks; lost-wax casting and milling – warrant comparison with their direct competitors, the casting of noble and base-metal alloys and the milling of zirconia.

Similarities between titanium and zirconia distinguish these new materials from traditional porcelain-fused-to-metal alloys. But unlike zirconia, titanium has a metal's potential for considerable modification through alloying. Realising this potential while retaining acceptable biocompatibility is the challenge that will decide whether titanium is to become competitive as the strong component of future dental prosthetics.

In consecutive talks, we present some technical background needed to follow developments in the use of titanium in dental prosthetics, outline the issues that limit the metal's potential, and then review pilot and clinical studies of experimental alloys from NIOM and elsewhere.

Part II: Developments and studies

Thomas Andersen, stud.odont., forskningsårsstuderende

Det æstetiske resultat af MK-kroner og fuldkeramiske kroner

Når en tand har behov for at blive forsynet med en krone, kan man bl.a. vælge mellem en metalkeramik-krone [MK-krone] og en helkeramisk krone eksempelvis en Procera®-krone. En helkeramisk krone har ikke en metal-kappe, hvilket i teorien kan resultere i et mere naturligt udseende ved denne kronetype. Det er ofte blevet rapporteret, at der er opnået et meget flot resultat efter behandling både med en MK-krone og en helkeramisk krone.

Der findes dog på nuværende tidspunkt ingen publicerede kliniske undersøgelser, hvori det æstetiske resultat ved disse to kronetyper er blevet sammenlignet. En vurdering af det æstetiske resultat kan være vanskelig, og der findes ikke konsensus om hvordan. Æstetik er et subjektivt fænomen; men et godt æstetisk resultat vil kun være opnået, når patienten føler, at kronen lever op til forventningerne. På den anden side er der også en mere objektive vurdering af kronen, som er udført af fagpersoner. Formålet med dette foredrag er at give resultaterne af den første undersøgelse, hvor det æstetiske behandlingsresultat af MK-kroner med skulderporcelæn og Procera®-kroner er blevet sammenlignet på en gruppe patienter.

Jourhavende: Flemming Isidor, professor, dr.odont.

■ TOL

■ Session 33

12.00-13.30 FROKOST "Pose med frokost udleveres i C-hallen"

SCANDEFA LUKKER KL. 15.00

FREDAG 16. APRIL

Kl. 09.00-12.00 Kursus nr. 1
Kl. 14.00-17.00 Kursus nr. 2
Bella Vista

Gilberto Debelian, DMS, ph.d.

ZACHO•RØNVIG

ENDO hands-on masterclass

Kurset er ikke en del af Årskursus' faglige program, men afholdes to gange i Bella Center under Årskursus. Du kan deltage, selvom du ikke er tilmeldt Årskursus.

Gilberto Debelian vil demonstrere sin teknik til mekanisk udrensning med de typer af udstyr, som han selv har været med til at udvikle. Som deltager får du mulighed for selv at afprøve teknikken med udstyr sponsoreret af Zacho Rønvig A/S.

Deltagerantallet er meget begrænset – max. 20 personer – så deltagerne kan få det optimale udbytte af denne masterclass. Alle får egne materialer at arbejde med, men man skal dele en motor med en kollega. Så hvis I er to, der gerne vil arbejde sammen, skal det anføres ved tilmeldingen, der foregår efter først til mølle princippet – så skynd dig. I 2009 var der udsolgt på to dage.

Pris:

Kr. 3.500.-, der dækker kursUSDeltagelse, materialer og frokost.

Tilmelding og yderligere oplysning:

Kursussekretær Lene Severin via lse@tdl.dk eller på telefon 33 48 77 09.

LØRDAG 17. APRIL

Kl. 09.00-12.00 – Lokale 20

Seniorudvalget

Specielt program for 50+

Sessionen er for medlemmer – gratis adgang og ingen tilmelding

Pension og økonomi

Foredragsholder: Johnny Orneborg, chefrådgiver i PFA Pension, i samarbejde med Tandlægenes Tryghedsordninger

Få belyst de faldgruber, muligheder, forholdsregler og overvejelser, der er i forbindelse med at pensioneringstidspunktet nærmer sig. Informationerne opdateres hvert år og vil i år bl. a. belyse Skattereformen.

Arbejdslivet afløses af pensionisttilværelsen. Den kommer, planlagt eller tilfældigt, men hvis vi selv ønsker at være kaptajner og sætte mål og måske have råd til den pensionisttilværelse, som vi ønsker, så kræver det planlægning.

Bevar livskvaliteten som pensionist

Foredragsholder: Jørn Vinther, pensioneret indlæringsterapeut

For mange mennesker er det afgørende at have et arbejde. Hvis arbejdet er det eneste faste holdepunkt i livet, kan det godt blive katastrofalt, når man forlader det og bliver pensionist. Livet kan let blive trist, meningsløst og uden formål.

Indholdet i dette foredrag er et positivt causeri over de muligheder, et menneske har i livet. Det er en blanding af egne erfaringer, oplevelser og input fra mit virke som indlæringsterapeut – og det kan sætte fart i livet som pensionist. Man får pludselig travlt. Det er aldrig for sent at begynde, og der bliver virkelig tid og overskud til at nyde livets glæder.

Livskvalitet er mere end det gode humør. Det er en fortløbende proces, der også omfatter et dybere plan af den menneskelige psyke, sjælen. Det gælder om at have en intuitiv følelse af retning og mål i livet, og leve i overensstemmelse med den indsigt, man har fået.

FREDAG 16. APRIL

Kl. 13.00-14.00 – Lokale 17

Brasilien – FDI World Dental Association 2010

Informationsmøde om FDI-rejse

Tandlægeforeningen udbyder en uforglemmelig rejse til FDI i Brasilien den 28. august -12. september.

Rejsen udbydes i samarbejde med OurWorld A/S.

FDI-kongressen afholdes i perioden 2.-5. september i Salvador. Før og efter kongressen arrangeres rundrejse i Brasilien.

Specifiseret program samt priser findes på www.tandlaegeforeningen.dk /Efteruddannelse/Nyt fra efteruddannelsen. Her finder du også konferenceprogrammet fra FDI.

LØRDAG 17. APRIL

Kl. 13.00-14.00 – Lokale 17

Generalforsamling 2010

Tandsundhed Uden Grænser arbejder i lande, hvor alene det at eje en tandbørste er en uopnåelig, økonomisk luksus, hvor nedcarierede 6'ere på syvårs børn er normen – og hvor invaliderende læbe-ganespalter forbliver ubehandlede.

KURSUSGIVERE 2010

Aamund,
Jane

Ahlmann,
Søren

Andersen,
Thomas

Bardow,
Allan

Bjørndal,
Lars

Broome,
James C.

Bruzell,
Ellen M.

Dahl,
Jon E.

Dahlén,
Gunnar

Danielsen,
Bo

Debelian,
Gilberto

Donovan,
Terry

Hermund,
Niels Ulrich

Heymann,
Harald O.

Hovgaard,
Ole

Isidor,
Annette

Isidor,
Flemming

Knudsen,
Ann-Elisabeth

Uhre,
Marianne Koch

Kohberg,
Peter

Lange,
Ulrik

Larsen,
Tove

Løie-Andersen,
Adi

Lussi,
Adrian

Madsen,
Dorthe Berenth

Mejare,
Ingegerd

Nattestad,
Anders

Nielsen,
Lisbeth

Nyhuus,
Lone

Nyvad,
Bente

Orloff,
John

Pallesen,
Ulla

Richards,
Alan

Sahafi,
Alireza

Schou,
Søren

Tagesen,
Jan

Tibballs,
John E.

Trope,
Martin

Wenzel,
Ann

Wiltfang,
Jörg

Aktiviter i Centerhallen

Centerhallen udgør bindeleddet mellem Årskursus og Scandefa og er det naturlige samlingspunkt på vej til og fra kurser og udstilling. I Centerhallen finder du Tandlægeforeningens loungeområde, og du møder foreningens samarbejdspartnere samt faglige institutioner. Endelig danner Centerhallen ramme om flere forskellige andre praktiske og rekreative funktioner. Garderoben og mappeudlevering er flyttet hertil for årskursusdeltagere.

Tandlægeforeningen

Du vil finde et torv med Tandlægeforeningens loungeområde samt arbejdsstationer, hvor sekretariatets medarbejdere kan fortælle om foreningens faglige ydelser. Du vil her kunne få hjælp og vejledning til specifikke spørgsmål, og du kan få hurtigt svar på langt de fleste enkle spørgsmål, uanset hvilken afdeling i sekretariatet de vedrører.

Tandlægeforeningens lounge

Du kan vælge at bevæge dig ind i loungeområdet, hvor du i fred og ro i diskretion kan få rådgivning vedrørende de emner, du måtte ønske – eksempelvis arbejdsmiljø/hygijene, forsikringer eller kontrakter.

Der vil også være mulighed for at slappe af i kollegialt samvær over caféens tilbud.

Front Office

Mød repræsentanter fra Front Office – og du vil få svar her og nu, hvis du eksempelvis stiller spørgsmål om ansættelsesforhold, overenskomster etc. Der vil også være mulighed for at få gennemgået ansættelseskontrakter, hvis de medbringes. Har du glemt din kode til TDLnet, vil du kunne få den udleveret.

Arbejdsmiljø, hygiejne og kvalitetsstyring

Vi er klar til at rådgive dig om de nyeste arbejdsmiljøforhold og hygiejniske tiltag. Du kan også høre, hvordan du kan komme i gang med at arbejde med kvalitetsstyring via din forening.

Efteruddannelse

Få svar på alle spørgsmål vedrørende Tandlægeforeningens efteruddannelseskurser – herunder specielt de nye kursustyper, der er sammensat om viden, udvikling, samarbejde og økonomi. Du kan også benytte dig af lejligheden til at få foretaget de tilmeldinger, du endnu ikke har nået, og endelig kan du også få vejledning i, hvordan du selv kan registrere din efteruddannelse elektronisk på TDLnet.dk.

Kom også og hør nærmere om fx foreningens kursusrejse til FDI i Brasilien.

Glimt fra Centerhallen ...

Tandlægeforeningens Forlag

Du vil kunne se alle Tandlægeforeningens forlagsprodukter, og du kan afgive bestilling med efterfølgende levering. Du kan også få vejledning i at bestille forlagsprodukter online på tandlaegeforeningen.dk

Tandlægebladet

Benytt lejlighe den til at kommentere bladets artikler og giv os gerne forslag til emner, vi kan tage op i Tandlægebladet eller på internetversionen tandlaegebladet.dk. Hvis du har et produkt, som du skal have markedsført over for tandklinikkerne, kan vi give dig gode råd om, hvordan du får mest ud af dit markedsføringsbudget.

Tilbyder/søger du job inden for dentalområdet, så kom forbi og få gode råd om profilering/annoncering på dentaljob.dk.

Tandlægenes Tryghedsordninger og Tandlægeforeningens Praksisforsikring

I lighed med tidligere år vil Tryghedsordningerne og Praksisforsikringen være parate til at besvare spørgsmål og give vejledning.

Årskursus Online-redaktionen

Årskursus Online er en reportage, som bliver produceret under Årskursus og vil kunne findes på TDLnet efter Årskur-

sus. Årskursus Online-redaktionen, som består af medarbejdere fra Tandlægeforeningens kommunikationsafdeling, indsamler stof fra prioriterede og redaktionelt udvalgte sessioner. I journalistisk bearbejdet form lægger redaktionen indholdet på TDLnet.

Net-caféen

I forbindelse med loungeområdet vil du finde Tandlægeforeningens netcafé, der under hele Årskursus står til rådighed. Her kan du frit benytte tandlaegeforeningen.dk, tandlaegebladet.dk, dentaljob.dk og TDLnet.dk – sidstnævnte er dog kun for medlemmer. Skulle du få behov for hjælp, står sekretariatets medarbejdere til rådighed.

Dentsply Student Clinicien poster presentations 2010

Det internationale dentalfirma DENTSPLY afholder sin skandinaviske og baltiske konkurrence for tandlægestuderende i forbindelse med Årskursus.

Konkurrencen finder sted fredag den 16. april på et særskilt torv i Centerhallen.

Du kan optjene en times efteruddannelse ved at besøge posterne fredag eftermiddag eller lørdag formiddag. Det kræver ikke tilmelding til Årskursus for at opnå dette.

Firmaaftaler og samarbejdspartnere

I området ved Tandlægeforeningens torv kan du finde en del af de firmaer, som Tandlægeforeningen har et formaliseret samarbejde med i form af firmaaftaler eller samarbejdsordninger med rabatordninger for medlemmer.

Kom forbi og gør brug af messetilbud og deltag i konkurrencerne.

Faglige stande

Som altid er det faglige område repræsenteret med mange stande – og dermed mange kontaktmuligheder.

Slå vejen forbi til eller fra frokost. Der er rig mulighed for at stille spørgsmål og få svar hos foreningernes og organisationernes repræsentanter.

Som noget nyt er Danske Dental Laboratorier og Odontologiske Boghandel repræsenteret i Centerhallen.

Andre aktiviteter

I lighed med tidligere år vil der også være et par stande med et uformelt samarbejde. Det er samarbejdspartnere, der stiller op for at give Centerhallens besøgende en ekstra oplevelse.

Mød de sundhedsfaglige stande samt flere af Tandlægeforeningens samarbejdspartnere

Det praktiske . . .

Tilmelding

Sidste frist for tilmelding er fredag den 7. april – og det er ikke muligt at tilmelde sig under Årskursus.

Tilmelding sker nemmest på aarskursus.dk, men du kan også vælge at sende tilmeldingsblanketten til Tandlægeforeningen.

Fra i år kan du ved tilmeldingen kun vælge én session formiddag og eftermiddag pr. dag. Denne procedure er nødvendig, for at vi kan håndtere pladsen i lokalerne. Du har dog mulighed for at ændre dit valg af session under Årskursus, såfremt der er plads i det pågældende lokale.

Om torsdagen er der særskilt tilmelding til ånnings-sessionen med efterfølgende get-together-buffet.

Vi vil hurtigt sende en bekræftelse på din tilmelding, og HUSK – hvis ikke du har modtaget dit navneskilt og papirer inden to uger før Årskursus, så er du ikke tilmeldt, og du bedes kontakte os.

Tilmelder du dig via nettet, kan du betale online. Betaling kan også ske på fakturaens girokort.

Tilskud fra Sygesikringen: Midler til fælles foranstaltninger
Fonden "Midler til fælles foranstaltning på tandlægeområdet" yder et tilskud til kursusafgiften for de medlemmer af Tandlægeforeningen, der arbejder under Sygesikringsoverenskomsten såsom klinikejere og privat ansatte tandlæger i Danmark. **Husk at krydse dette af ved tilmeldingen, hvis du er i en af kategorierne, så fratrækker vi automatisk tilskuddet.**

Er du pensionist – har vi også et godt tilbud til dig!

Danske pensionerede tandlæger, som ikke arbejder, kan deltage til en speciel pris.

Er du ikke medlem af Tandlægeforeningen ...

... så betaler du ikke medlemskontingent, derfor lægges der 20 % oven i priserne.

Betaling

Tilmelder du dig via nettet, kan du betale online. Betaling kan også ske på fakturaens girokort.

Framelding – også ved sygdom

- Ved framelding efter den 25. marts tilbageholder vi 50 % af kursusafgiften.
- Ved framelding efter den 6. april betales hele kursusafgiften.

Husk, det er tilladt at sende en anden deltager i stedet for den frameldte. Det kræver blot, at du skriftligt (gerne på mail: lse@tdl.dk) meddeler det og returnerer det fremsendte materiale.

Vigtigt

- **Årskursusdeltagerne benytter Kongresindgangen** ved ankomst til Bella Center, hvor der vil være information om de nye muligheder med dit navneskilt. Gæster til Scandefa-messen benytter den "gamle" indgang VEST.
- **Nyt system for navneskilt** som har flere funktioner. Det har en magnetstrimmel, og du kan bruge det til at "checke ind", når du ankommer. Du kan modtage informationer via din mobil – fx hvilke kurser, du har valgt, og hvilket lokale de foregår i.
- **Har du glemt dit navneskilt**, så koster det 100 kr. i gebyr at få et nyt under Årskursus.
- **Program- og lokaleoversigt** vil ligge i Bella Center, og der vil være storskærme med samme informationer.
- **Garderoben** er i Centerhallen for Årskursusdeltagerne.

Årskursus åbningstider

- 15. april kl. 08.00-18.00
- 16. april kl. 08.00-18.00
- 17. april kl. 08.00-15.00

Scandefa

Scandefas åbningstider: Læs på www.scandefa.dk

Den skandinaviske dentalmesse Scandefa afholdes sideløbende med Årskursus. Besøg den og støt de fremmødte dentalfirmaer – de støtter udviklingen af faget.

En fuldstændig fortegnelse over udstillere og standnumre ved Scandefa udkommer som altid med et særnummer af Tandlægebladet.

Telefoner

- Kursussekretær Lene Severin
- inden Årskursus: 33 48 77 09
- under Årskursus: 32 62 25 19
- Pressetjenesten
- under Årskursus: 32 62 25 18

Alle veje fører til Årskursus

Bella Center er beliggende på Center Boulevard på Vestamager.

Bil

Der er motorvej lige til døren fra såvel Danmark som Sverige. Følg "Lufthavnsmotorvejen" med rute nr. E20. Afkørslen til Center Boulevard har nummer 19 med teksten "Ørestad" som hovedtekst og som undertekst "Bella Center".

Der er parkeringsafgift ved Bella Center. **Læs venligst vejledningen på P-automaten.**

Flere har ønsket at man kunne betale sin parkering via sin tilmelding, men det kan ikke lade sig gøre at få en aftale med det pågældende firma.

Parkeringsforhold

Bella Center er ved at bygge hotel. I den forbindelse er p-pladserne reduceret foran Bella Center. Kom derfor i god tid eller kør til p-pladserne bag Bella Center.

Desværre kan det ikke lade sig gøre at betale parkering via tilmeldingen, da et eksternt firma har entrepris på parkeringsområdet.

Tog, metro og bus

Hvis det er aktuelt at bruge tog, metro eller bus, så kan vi anbefale at se på www.rejseplan.dk

Fly

Bella Center ligger ca. 15 minutters kørsel i taxi fra Københavns Lufthavn. Der går desuden regionaltoget mellem lufthavnen og Ørestad Station.

Hotelreservation

Du skal selv reservere dit værelse – men vi hjælper dig selvfølgelig.

Tandlægeforeningen ønsker, at du – på den billigste mulige og mest fleksible måde – skal kunne finde hotelovernatning i forbindelse med Årskursus. Vi har derfor valgt ikke længere at samarbejde med et konferencebureau. Prisen for denne service ville blive uacceptabel høj for dig.

Vi anbefaler, at du booker dit hotelværelse på Internettet på fx www.hotels.com eller hos det respektive hotel, du kunne tænke dig at bo på.

Du skal gøre det hurtigt for at opnå den bedste pris. Vores erfaring siger os, at du kan spare 10-30% på denne fremgangsmåde.

Er du usikker på brugen af denne service på nettet, hjælper vi gerne med råd og vejledning i Tandlægeforeningen på tlf. 70 25 77 11.

Vi har udarbejdet en liste over de hoteller, som ligger centralt, og som vi normalt anbefaler i forbindelse med Årskursus i Bella Center.

Radisson SAS Scandinavia Hotel ****

Amager Boulevard 70, 2300 København
Tlf.: 3396 5000

Copenhagen Admiral Hotel ****

Toldbodgade 24-28, 1253 København
Tlf.: 33 74 14 14

First Hotel Skt. Petri*****

Krystalgade 22, 1172 København
Tlf.: 33 45 91 00

Scandic Sydhavnen Copenhagen****

Sydhavns Plads 15, 2450 København
Tlf.: 88 33 36 66

Crown Plaza Copenhagen****

Ørestads Boulevard 114-118, 2300 København
Tlf.: 88 77 66 55

Hotel Fox***

Jarmers Plads 3, 1551 København
Tlf.: 33 13 30 00

TANDLÆGER

Tilmelding til ÅRSKURSUS 2010 på årskursus.dk eller send blanketten – kun én deltager pr. blanket – tag om nødvendigt kopier

Bedes udfyldt tydeligt og med blokbogstaver

Medlemsnr.: _____ Fornavn: _____ Efternavn: _____

Privatadresse: _____

Postnr.: _____ By: _____ Land.: _____

JA til info på mobilnr.: _____ Telefonnr.: _____ Email: _____

Til medlemmer, der er klinikejere eller privatansatte og arbejder i Danmark under Sygesikringen, ydes et tilskud fra »Midler til fælles foranstaltninger på tandlægeområdet« på kr. 575, 690 og 345 for hhv. torsdag, fredag og lørdag. For at opnå dette tilskud skal disse kategorier af medlemmer huske at angive medlemsnummer foroven samt udfylde følgende rubrik.

Klinikejer Privatansat tandlæge Offentlig ansat tandlæge Andet

Sæt kryds ved de ønskede kursusdage						
AFKRYDS KATEGORI	Medlemmer			Ikke-medlemmer		
	Torsdag 15. april inkl. frokost	Fredag 16. april inkl. frokost	Lørdag 17. april inkl. frokost	Torsdag 15. april inkl. frokost	Fredag 16. april inkl. frokost	Lørdag 17. april inkl. frokost
Tandlæge	Kr. 2.000	Kr. 2.450	Kr. 1.110	Kr. 2.400	Kr. 2.940	Kr. 1.332
Pensionister DK u/arb.	Kr. 600	Kr. 600	Kr. 600			

*Tandlæge DK årg. 2009	3 dage: gratis	Åbningsbuffet tors. kr. 390	Frokost tors. kr. 290	Frokost fre. kr. 290	Frokostpose lør. kr. 150
*Stud.odont. DK	3 dage: gratis	Åbningsbuffet tors. kr. 390	Frokost tors. kr. 290	Frokost fre. kr. 290	Frokostpose lør. kr. 150

*Buffet samt frokost er ikke inkl. i prisen for tandlæge DK årg. 2009 samt stud.odonter, men kan købes ved deltagelse i kurset.

Ekstra frokost / antal:	Torsdag kr. 290	Fredag kr. 290	Lørdag kr. 150
-------------------------	-----------------	----------------	----------------

Jeg fravælger min frokost på de dage, jeg er tilmeldt under Årskursus 2010 og er bekendt med, at der muligvis ikke vil være anden mulighed for bespisning. Administrationsgebyr: 50,- kr. pr. dag.

Sæt kryds ved de ønskede sessioner – kun én session hhv. formiddag og eftermiddag, dog særskilt ved session 8						
Torsdag 15. april – formiddag		Fredag 16. april – formiddag		Lørdag 17. april – eftermiddag		
1	Tanden skal rodbehandles, hvordan ...	9	LIVE I / Immediat enkelttandsimplantat ...	26	LIVE III / Endodontic therapy of a tooth ...	
2	Brush-up / Rodstifter og opbygninger	10	Adhesive and Restorative Dentistry	27	Klinikkens og patientens medicinskab	
3	Klinikkens og patientens medicinskab	11	Giv din cariesdiagnostik og behandlings- ...	28	Konkrete anbefalinger efter Symposium 09	
4	Brush up / Cariesbehandling på børn A-Z	12	Hvilke råd kan vi give patienterne ...	29	Er klinikken fit for fight – eller trænger ...	
Torsdag 15. april – eftermiddag		13	Kirurgi for klinikassistenter	30	Hvilke krav er der til hygiejnen i dag?	
5	Panel discussion / Current Controversies ...	14	Dental radiology	31	Brush up / Cariesbehandling på børn A-Z	
6	Cone Beam CT-scanning	15	Adhesive Restoration of Endodontically ...	32	Brush-up / Rodstifter og opbygninger	
7	Nytt fra NIOM	16	Tanderosion	33	Titanium in dental prosthetics	
Torsdag 15. april – Åbning		Fredag 16. april – eftermiddag				
8	Åbning af Årskursus 2010 – inkl. buffet	17	LIVE II / Fuld-keramisk bro			
		18	Current Concepts in Contemporary Fixed ...			
		19	Hallo – Er der hul igennem?			
		20	Hjertestarter – hvad, hvornår og hvordan			
		21	Pæodonti			
		22	Tandplejernes rolle ved forebyggelse ...			
		23	Hvilke krav er der til hygiejnen i dag?			
		24	Min patient er ved at miste sin sidste tand!			
		25	Mundtørhed: Svært for behandleren ...			

Hvor skal fakturaen sendes til?

Kliniknavn: _____ Kliniktelefon: _____

Faktureringsadresse: _____

Postnr.: _____ By: _____ Land: _____

I forbindelse med E-fakturering til offentlig instans skal følgende oplyses:

EAN-lokationsnr.: _____ Ordre-/rekvisitionsnr.: _____

Personreference: _____ Evt. internt kontonr.: _____

NB! BEKRÆFTELSE OG FAKTURA FREMSENDES LØBENDE

Tandlægeforeningen · Amaliegade 17 · 1256 København K · Tlf: +45 33 48 77 09 · årskursus.dk

ÅRSKURSUS

Tandlægeforeningen

Amaliegade 17
Postboks 143
1004 København K

TANDPLEJERE, KLINIKASSISTENTER, TANDTEKNIKERE OG UDSKILLERE

Tilmelding til ÅRSKURSUS 2010 på årskursus.dk eller send blanketten – kun én deltager pr. blanket – tag om nødvendigt kopier

Bedes udfyldt tydeligt og med blokbogstaver

Fornavn: _____ Efternavn: _____

Privatadresse: _____

Postnr.: _____ By: _____ Land.: _____

JA til info på mobilnr.: _____ Telefonnr.: _____ Email: _____

Sæt kryds ved de ønskede kursusdage				
AFKRYDS KATEGORI	Torsdag 15. april inkl. frokost	Fredag 16. april inkl. frokost	Lørdag 17. april inkl. frokost	
Tandplejer	Kr. 900	Kr. 1.900	Kr. 1.300	
Klinikassistent	Kr. 900	Kr. 1.600	Kr. 400	
Tandtekniker	Kr. 900	Kr. 900	Kr. 900	
Udstiller	Kr. 900	Kr. 900	Kr. 900	

*Tandplejerstud. DK	3 dage: kr. 300	Åbningsbuffet tors. kr. 390	Frokost tors. kr. 290	Frokost fre. kr. 290	Frokostpose lør. kr. 150
*Klinikassistentelev DK	3 dage: kr. 300	Åbningsbuffet tors. kr. 390	Frokost tors. kr. 290	Frokost fre. kr. 290	Frokostpose lør. kr. 150
*Tandteknikerelev DK	3 dage: kr. 300	Åbningsbuffet tors. kr. 390	Frokost tors. kr. 290	Frokost fre. kr. 290	Frokostpose lør. kr. 150

*Buffet samt frokost er ikke inkl. i stud./elev-prisen, men kan købes ved deltagelse i kurset.

Jeg fravælger min frokost på de dage, jeg er tilmeldt under Årskursus 2010 og er bekendt med, at der muligvis ikke vil være anden mulighed for bespisning. Administrationsgebyr: 50,- kr. pr. dag.

Sæt kryds ved de ønskede sessioner – kun én session hhv. formiddag og eftermiddag, dog særskilt ved session 8					
Torsdag 15. april – formiddag		Fredag 16. april – formiddag		Lørdag 17. april – eftermiddag	
1	Tanden skal rodbehandles, hvordan ...	9	LIVE I / Immediat enkelttandsimplantat ...	26	LIVE III / Endodontic therapy of a tooth ...
2	Brush-up / Rodstifter og opbygninger	10	Adhesive and Restorative Dentistry	27	Klinikkens og patientens medicinskab
3	Klinikkens og patientens medicinskab	11	Giv din cariesdiagnostik og behandlings- ...	28	Konkrete anbefalinger efter Symposium 09
4	Brush up / Cariesbehandling på børn A-Z	12	Hvilke råd kan vi give patienterne ...	29	Er klinikken fit for fight – eller trænger ...
Torsdag 15. april – eftermiddag		13	Kirurgi for klinikassistenter	30	Hvilke krav er der til hygiejnen i dag?
5	Panel discussion / Current Controversies ...	14	Dental radiology	31	Brush up / Cariesbehandling på børn A-Z
6	Cone Beam CT-scanning	15	Adhesive Restoration of Endodontically ...	32	Brush-up / Rodstifter og opbygninger
7	Nytt fra NIOM	16	Tanderosion	33	Titanium in dental prosthetics
Torsdag 15. april – Åbning		Fredag 16. april – eftermiddag			
8	Åbning af Årskursus 2010 – inkl. buffet	17	LIVE II / Fuld-keramisk bro		
		18	Current Concepts in Contemporary Fixed ...		
		19	Hallo – Er der hul igennem?		
		20	Hjertestarter – hvad, hvornår og hvordan		
		21	Pæodonti		
		22	Tandplejernes rolle ved forebyggelse ...		
		23	Hvilke krav er der til hygiejnen i dag?		
		24	Min patient er ved at miste sin sidste tand!		
		25	Mundtørhed: Svært for behandleren ...		

Hvor skal fakturaen sendes til?

Kliniknavn: _____ Kliniktelefon: _____

Faktureringsadresse: _____

Postnr.: _____ By: _____ Land: _____

I forbindelse med E-fakturering til offentlig instans skal følgende oplyses:

EAN-lokationsnr.: _____ Ordre-/rekvisitionsnr.: _____

Personreference: _____ Evt. internt kontonr.: _____

NB! BEKRÆFTELSE OG FAKTURA FREMSENDES LØBENDE

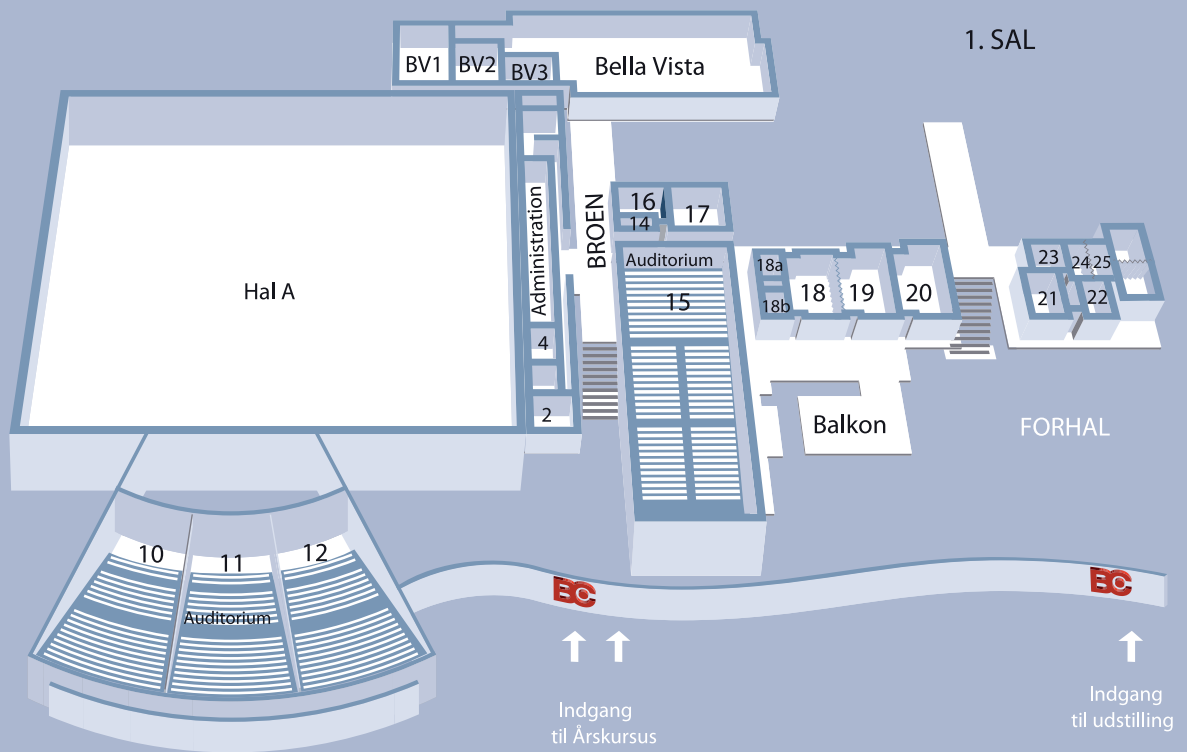
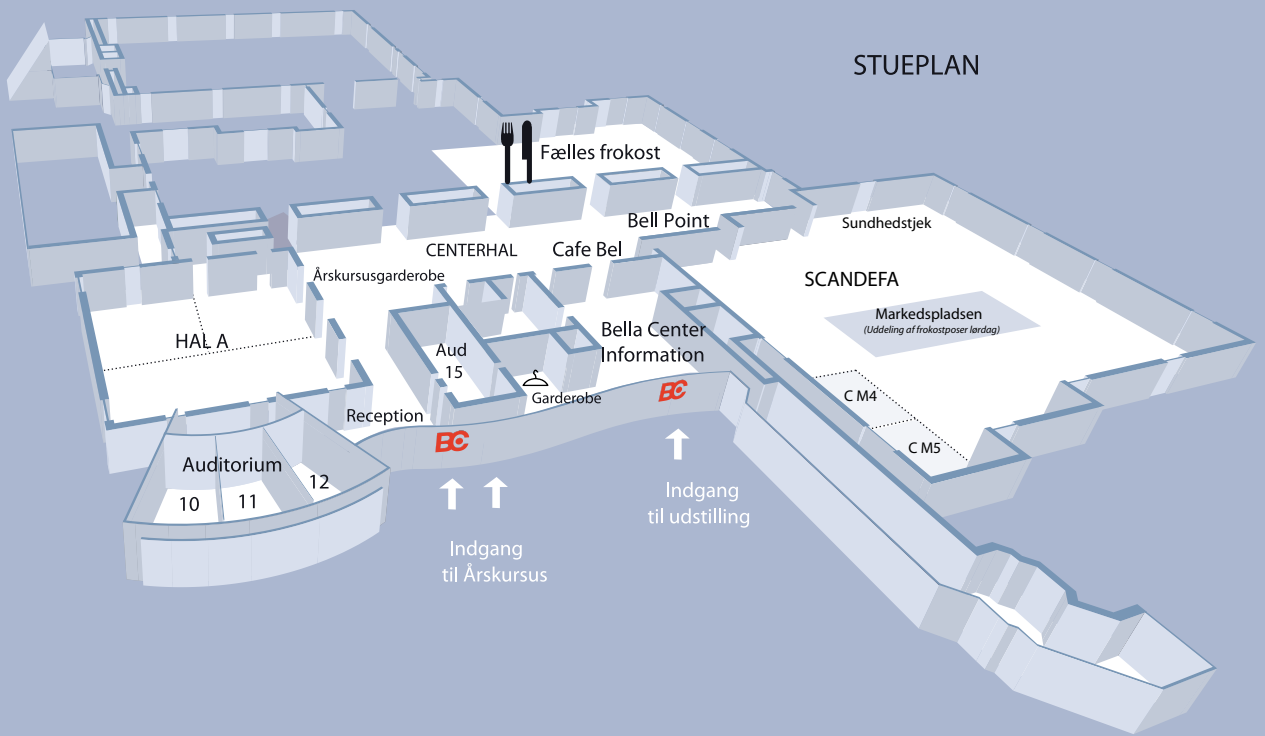
Tandlægeforeningen · Amaliegade 17 · 1256 København K · Tlf: +45 33 48 77 09 · årskursus.dk

Tandlægeforeningen

Amaliegade 17
Postboks 143
1004 København K

ÅRSKURSUS

OVERSIGT OVER BELLA CENTER

Efteruddannelse

Tandlægeforeningen

Amaliegade 17
1256 København K

Tel.: 70 25 77 11
Fax: 70 25 16 37

info@tandlaegeforeningen.dk
www.tandlaegeforeningen.dk